

Čj.: USTR – S 2- 4/2013

Praha, 18. března 2013

Počet listů: 16

Přílohy:

Zápis ze 4. jednání Rady Ústavu pro studium totalitních režimů

Datum a místo zasedání: 13. 3. 2013, 15.00 hod.

Přítomni:

Rada Ústavu:

MUDr. Naděžda Kavalírová, Petruška Šustrová, Jan Zahradníček, PhDr.
Emílie Benešová, Mgr. Lukáš Jelínek, Mgr. Michal Uhl

Ústav pro studium totalitních režimů:

Mgr. Daniel Herman, Mgr. Patrik Košický, Ing. René Schreier

Hosté: Mgr. et Mgr. Lubomír Augustín

P. Šustrová zahájila 4. jednání Rady Ústavu, přivítala přítomné a upozornila, že jednání jsou veřejná a přístupná, ale že veřejnost nemá právo rušit jednání.

P. Šustrová navrhla zařadit nový bod 3) Výroční zpráva a bod Podklady pro návrh závěrečného účtu kapitoly 355 navrhla přesunout na závěr jednání s odůvodněním, že ředitel Ústavu navrhl, aby byl tento bod projednán s vyloučením veřejnosti. Následně dala hlasovat o programu:

Program jednání:

1. Verifikace zápisu z předchozího jednání
2. Kontrola úkolů

3. Výroční zpráva 2012
4. Projekty
5. Informace o činnosti
6. Různé
7. Podklady pro návrh závěrečného účtu kapitoly 355

Hlasování: 6 – pro (jednomyslně)

Ad 1.) Verifikace zápisu z 2. jednání Rady

Zápis z 3. jednání Rady Ústavu byl schválen jednomyslně.

Hlasování: 6 – pro (jednomyslně)

Ad 2.) Kontrola úkolů

P. Šustrová rekapitulovala seznam úkolů, které byly řediteli uloženy:

- 22. ledna bylo zadáno, že mají být předloženy podklady pro podání žádosti o zařazení Securitas Imperii na seznam recenzovaných periodik.

E. Benešová sdělila, že byl předložen dokument, z kterého vyplývá, že Ústav čeká na otevření seznamu recenzovaných periodik, který vytvořila Rada pro výzkum a vývoj, jiné možnosti však nebyly vzaty v úvahu. Například možnost zařazení do databáze SCOPUS, která má stejný význam a je stále otevřená, nebo možnost využití evropské databáze ERIC, pro niž platí po metodické stránce stejný způsob bodování. Rada navrhla vztáhnout možnost zařazení na seznam recenzovaných periodik i na sborník ABS, což bylo akceptováno.

E. Benešová navrhla usnesení:

Rada ukládá řediteli ÚSTR dále sledovat všechny možnosti zápisu periodik Ústavu i Archivu na seznam recenzovaných periodik a prověřit i jiné možné způsoby.

Hlasování: 6 – pro (jednomyslně)

- dalším úkolem bylo předložit podklady pro zařazení Ústavu na seznam v.v.i. a zahájit v tomto smyslu jednání. Úkol byl zadán na 1. jednání dne 3. ledna a termín byl do dalšího jednání, tedy 22. ledna.

E. Benešová jako zadavatelka úkolu sdělila, že Radě byl předložen dokument o 7 stranách, z čehož strany 1-5 a šestá obsahují citace zákonů a na závěr se

konstatuje, že transformace Ústavu jako organizační složky státu není právně možná. Zpracovatel dokumentu oddělení legislativní a právní, podle názoru Rady nezhodnotil všechny možnosti, které by mohly vést k tomu, aby Ústav i Archiv, nebo jejich část mohl být zapsán na seznam v.v.i. s nárokem na příjem institucionální podpory. Řediteli Ústavu bylo zasláno právní stanovisko v této věci. P. Košickým byla před jednáním informována, že Ústav podnikl potřebné kroky a proběhly konzultace s Ministerstvem školství, které budou i nadále pokračovat a ukazuje se, že to bude možné. Rada by měla tento úkol i nadále sledovat.

D. Herman poděkoval Radě za impuls ucházet se o podporu zaměřenou na výzkum a vývoj v rámci příslušné legislativy. Nedorozumění, která vyplývala z formulací, byla vyjasněna a Ústav zahájil jednání s ministerstvem o zařazení do seznamu v první fázi o účelovou podporu, později o institucionální. Dále upřesnil, že Ústav i v současnosti čerpá grantovou podporu z Ministerstva školství na vzdělávání učitelů a metodické pomůcky.

E. Benešová navrhla usnesení:

Rada ukládá řediteli ÚSTR prověřit všechny možnosti, na jejichž základě by mohl být zapsán Ústav, či jeho část a Archiv na seznam v.v.i. s nárokem na příjem institucionální podpory.

Hlasování: 6 – pro (jednomyslně)

- předložit seznam všech projektů, na kterých Ústav pracoval v letech 2008 – 2012.

P. Šustrová jako zadavatelka úkolu zhodnotila, že úkol byl z hlediska Ústavu splněn 4. března, z hlediska Rady nebyl zcela uspokojivě splněn. Materiál byl chaotický, nebyl přehledný, jak bylo zmíněno na minulém jednání. Bylo požadováno doplnění předloženého materiálu. Nově zasláný materiál toto doplnění neobsahuje, protože byly požadovány celkové předpokládané náklady na projekt a průběžné plnění. Ředitelem Ústavu bylo sděleno, že Ústav účtuje jiným způsobem, než při analogických projektech na vysokých školách nebo jiných vědeckých institucích což respektujeme, ale bylo by vhodné uvést alespoň ty náklady, které byly v daném projektu vynaloženy (konference, výstavy, zahraniční cesty apod., mimo mzdových výdajů).

M. Uhl uvedl, že oba předchozí body byly v první fázi zdrojem nedorozumění, po vysvětlení spějí ke zdárnému cíli. Je zřejmé, že některé projekty mohou mít nulovou částku, když mzdové náklady není zapotřebí vyčíslit.

E. Benešová navrhla, že by u konferencí na webu Ústavu měly být uvedeny podrobnější informace, např. kdo se z Ústavu konference účastnil a jakým způsobem. Rovněž tak u jednotlivých projektů například informace o zahraničních služebních cestách.

L. Jelínek souhlasil s upřesněním ohledně financování projektů, jak bylo uvedeno, a navrhl, aby se k otázce zahraničních služebních cest vrátili v bodě projednávání výroční zprávy.

P. Šustrová navrhla usnesení:

Rada žádá do příštího zasedání Rady o vyčíslení nákladů na jednotlivé projekty tak, jak bylo v debatě specifikováno.

Hlasování: 4 – pro (P. Šustrová, E. Benešová, M. Uhl, L. Jelínek), 2 – se zdrželi (J. Zahradníček, N. Kavalírová)

- předložit smlouvy a dohody o spolupráci mezi Ústavem pro studium totalitních režimů a Archivem bezpečnostních složek v elektronické podobě do 7 dnů po jednání Rady. Úkol byl zadán 3. ledna 2013.

E. Benešová konstatovala, že byly v daném termínu některé dokumenty předloženy. Rada žádala o předložení dokumentů citovaných v předložených smlouvách a dohodách, bez nichž nelze provést vyhodnocení. Zřejmě došlo k nepřesnosti, protože ředitel Ústavu předpokládal, že tyto dodatečné dokumenty byly pak požadovány v rámci dalších úkolů. Dle zjištění tomu tak u některých dokumentů, resp. prováděcích směrnic není.

E. Benešová navrhla usnesení:

Rada ukládá řediteli ÚSTR předložit na 6. jednání Rady prováděcí předpisy ke smlouvám mezi Ústavem a Archivem.

Hlasování: 4 – pro (P. Šustrová, E. Benešová, M. Uhl, L. Jelínek), 2 – se zdrželi (J. Zahradníček, N. Kavalírová)

- kolik lidí pracuje na digitalizaci, na jakých úkolech a k čemu směřuje digitalizace.

E. Benešová konstatovala, že materiál byl na druhý pokus doplněn o požadované strukturované údaje. Následně popsala strukturu oddělení včetně pracovních zařazení jednotlivých pracovníků. Upozornila, že u vedoucího skupiny správy digitalizace dokumentů se jedná o stejné zařazení jako u vedoucího celého oddělení. Z předložených dokumentů vyplynulo, že pracovní náplň vedoucího první skupiny je zcela totožná s pracovní náplní operátorů informačních a komunikačních technologií a to obou skupin. Jaký je rozdíl jejich pracovních činností nelze z předložených dokumentů zjistit. V pracovní náplni vedoucího správy digitalizace dokumentů je nad rámec činností uvedených u operátorů uvedeno i mimo jiné shromažďování informací, dokumentace činnosti státních nebo politických organizací, vyhledávání, analyzování a vyhodnocování činnosti státních nebo politických orgánů, zpracování odborných a popularizačních textů a další. Tyto činnosti by měly spadat do kompetence některého z odborných oddělení Ústavu. Jak bylo sděleno na prvním jednání, je toto oddělení zařazeno v ekonomickém úseku z důvodu plnění servisních činností.

L. Jelínek navrhl, aby se tomuto bodu v budoucnu Rada věnovala samostatně i z toho důvodu, že odborná činnost jakou je analyzování a vyhodnocování činnosti stranických a politických orgánů, na kterou jsou kladeny velké kvalifikační nároky, není zařazena pod náměstkem, který se zabývá touto odbornou činností.

P. Šustrová vyslovila souhlas s doplněním, že sledování, vyhodnocování a popularizační činnost nespadá do digitalizace, která je technickým úkonem. Požádala ředitele Ústavu, aby do jednání, ve kterém bude tento bod samostatně zařazen, připravil vysvětlení.

E. Benešová navrhla usnesení:

Rada žádá do příštího zasedání Rady vysvětlení, jak se liší pracovní činnosti operátorů informačních a komunikačních technologií v uvedených dvou skupinách oddělení digitalizace a pracovní náplně vedoucího oddělení a vedoucího druhé skupiny digitalizace.

Hlasování: 6 – pro (jednomyslně)

- připravit studii proveditelnosti přesunu digitalizace z Ústavu do ABS včetně delimitace pracovníků. Zadáno na 1. jednání s termínem do konce února 2013.

M. Uhl uvedl, že se jedná spíše o studii neproveditelnosti, než proveditelnosti. Nevyloučil však možnost, že se dospěje k závěru, že legislativa neumožňuje přesun digitalizace pod ABS. Dále konstatoval, že způsob argumentace ho nepřesvědčil i v souvislosti s externím právním stanoviskem Ladislava Jouzy, které odpovídá trochu na něco jiného, než se Rada ptá. V této souvislosti požádal o doplnění zadání, kterým byl právník osloven. Logická struktura dokumentu je postavená tak, že digitalizace je naplněním částí zákona, která je nedílnou součástí Ústavu a proto ji nelze převést. Otázkou pak je, jestli servisní oddělení, které digitalizuje, není možné převést, protože Ústav je schopen tuto zákonnou povinnost splnit jiným způsobem, tj. aby digitalizaci prováděli archiváři, tak jak je tomu i v jiných archivech. Na závěr M. Uhl sdělil, že tento bod považuje i nadále za otevřený, a že si v této souvislosti obstará vlastní právní stanovisko.

E. Benešová uvedla, že danému úkolu předcházela diskuze, ve které byly diskutovány i jiné možnosti, např. týkající se změny organizace práce. Rada se domnívala, že dostane studii, ve které bude uvedeno, že změna je možná, ale vyžaduje si legislativní změnu, včetně uvedení finančních nákladů. Případně jiné řešení, např. cestou organizační změny, změny organizace řízení apod. Rada počítala, že dostane variantní řešení, zváží možnosti a pak se rozhodne, bude-li trvat na nějakém radikálním řešení anebo od tohoto záměru ustoupí. Místo toho byl Radě předložen negativní dokument, což se děje ve spoustě případů. Ředitel Ústavu na prvním jednání deklaroval, že je zastáncem pozitivních řešení, proto ho E. Benešová poprosila, aby byla, pokud tomu tak doposud nebylo, formulována stanoviska Ústavu pozitivně. Ať obsahují rizika, jež navrhovaná řešení sebou přináší, aby je Rada mohla posoudit a dospět ke společnému závěru.

M. Uhl konstatoval, že mu to připadá jako typický produkt právníků, kteří hledají cesty, jak něco nejde. Je možné, že když bude nalezena nějaká cesta jak dospět k tomu ideovému záměru, tak třeba bude zjištěno, že finanční prostředky na její realizaci budou tak velké, že se to nevyplatí, zůstane současný status quo. Dále uvedl, že je zaražen z konstrukce dokumentu, kde jediná cesta, je změna zákona č. 181/2007 Sb.. Domnívá se, že jsou hledány formálně právní překážky k tomu, aby se dospělo k cíli, který byl stanoven.

D. Herman poděkoval za impulz a vyslovil souhlas s E. Benešovu ohledně hledání pozitivního řešení. Konstatoval, že ve studii tuto optiku je možno spatřovat v názoru, že změnu lze udělat legislativní cestou, což je v pravomoci zákonodárců.

Ujistil přítomné, že nebylo dáno zadání jak něco neudělat. Poukázal na dva úhly pohledu a to, že do těchto záležitostí lze vstupovat legislativní cestou a druhý úhel pohledu je dán zákoníkem práce, ale nicméně výsledek je totožný. Vyslovil souhlas, že je třeba hledat pozitivní řešení, pokud existují, ale zatím právníci našli jediné, že je to možné legislativní cestou.

E. Benešová požádala, aby právníci hledali i jiné cesty.

L. Jelínek se dotázal, jak by ta legislativní cesta podle právníků měla vypadat. Právníci by měli jasně definovat, co by se mělo v legislativě změnit, a jak tuto změnu provést.

D. Herman požádal, jestli by se mohl k dané věci vyjádřit P. Košický, který koordinoval vypracování zadání.

P. Košický uvedl, že jeden z úkolů Ústavu je digitalizace, jak je uvedeno v § 4 zákona a dle názoru právníků, by legislativní změna spočívala v přesunutí tohoto úkolu na Archiv. Pan Jouza posuzoval řešení z pohledu pracovního práva, kdyby docházelo k delimitaci pracovníků z jedné složky do druhé. Upozornil na to, že v takovém případě je zapotřebí zvláštního právního předpisu.

P. Šustrová uvedla, že nemá smysl, aby byla dále vedena právní debata a požádala, aby byly předloženy podklady k zadání tohoto úkolu.

E. Benešová navrhla usnesení:

Rada ukládá řediteli ÚSTR vypracovat na 6. zasedání Rady dokument Studie proveditelnosti přesunu digitalizace z Ústavu pod ABS tak, aby bylo možné zvážit různé způsoby přesunu digitalizace do kompetence ABS, nebo přímé kontroly ABS nad touto činností. Dále žádáme znění zadání předložené právníkům k posouzení včetně jmen právníků.

Hlasování: 4 – pro (P. Šustrová, E. Benešová, M. Uhl, L. Jelínek), 2 – proti (J. Zahradníček, N. Kavalírová)

- připravit přehled zákonů analogických institucí v jiných zemích s tím, jak jsou tyto zákony dlouhé. Úkol byl zadán na 2. jednání.

M. Uhl konstatoval, že materiál byl předložen v papírové podobě a požádal, aby mu byly veškeré podklady zasílány elektronicky. Dále navrhl, aby se tomuto bodu Rada věnovala na některém příštím jednání samostatně a vybrala, který z předložených zákonů nechá přeložit.

L. Jelínek podpořil návrh M. Uhla.

- předložit badatelský list P. Rendeka se začerněnými osobními údaji.

P. Šustrová uvedla, že sice nebyl stanoven termín, ale předpokládala, že se tak stane na dalším jednání Rady. Materiál nebyl předložen.

D. Herman se omluvil, že nebyla distribuována odpověď ředitelky Archivu ze dne 11. 3. 2013 a uvedl, že Archiv bezpečnostních složek se obrátil na archivní správu Ministerstva vnitra s tímto dotazem. Dne 7. března obdržel Archiv stanovisko Odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra, z něhož mimo jiné vyplývá, že předkládání badatelských listů třetím osobám je ze zákonných důvodů vyloučeno, a proto také nemůže být standardní praxí archivů. Předložení badatelského listu třetí osobě by mohlo být provedeno jedině na základě prokazatelně uvedeného souhlasu subjektu, tedy písemného, žadatele o nahlížení do archiválií. Souhlas se zpřístupněním badatelského listu pro Radu dotyčný zaměstnanec odmítl poskytnout svým dopisem ze dne 7. března 2013.

P. Šustrová konstatovala, že Rada v tomto ohledu už nic dalšího chtít nebude. Dále uvedla, že ředitelka Archivu smí v archivním časopise zveřejňovat archiválie vzniklé po roce 1990 a Rada nesmí vidět badatelský list, což svědčí o přístupu dokonale a není zapotřebí to dále rozvádět. Požádala ředitele, aby Radě toto stanovisko bezodkladně předložil.

- zabezpečit soulad povinně zveřejňovaných informací na webu Archivu bezpečnostních složek a Ústavu pro studium totalitních režimů s vyhláškou 645/2004 Sb., v platném znění a s vyhláškou 646/2004 Sb., v platném znění. Úkol byl zadán 22. ledna a proveden měl být bezodkladně.

P. Šustrová předala slovo E. Benešové, aby zhodnotila, jak byl úkol splněn.

E. Benešová uvedla, že se jednalo o doplnění povinně zveřejňovaných údajů a upravit postup podávání žádostí podle zvláštních předpisů. Např. bylo uvedeno, že na webu Archivu chybí ID datové schránky a některé další údaje. ID datové schránky bylo na webu Archivu doplněno, avšak další údaje povinně zveřejňované podle uvedených vyhlášek v platném znění nebyly na webu ani jedné z institucí doplněny.

D. Herman navrhl přizvat k danému bodu někoho z vedení Archivu.

P. Šustrová vyhlásila 15 minutovou přestávku.

D. Herman vyzval kancléře Archivu, aby se k daným věcem vyjádřil.

L. Augustín sdělil, že tak učiní proto, že ho o to žádá ředitel.

P. Šustrová vyzvala ředitele, aby tlumočil položený dotaz panu kancléři.

D. Herman požádal o vyjádření k doplnění na webových stránkách Archivu.

L. Augustín sdělil, že Archiv bezpečnostních složek veškeré požadované údaje doplnil, jak na úřední desku, tak na webovou stránku Archivu.

P. Šustrová požádala ředitele, aby se zeptal kancléře, kdy tam byly údaje doplněny.

D. Herman tento dotaz položil.

L. Augustín sdělil, že neví přesný termín, jelikož nemá u sebe diář a nepamatuje si a že v této chvíli by měly být veškeré údaje v souladu s příslušnou vyhláškou.

P. Šustrová požádala ředitele, aby příště, zabezpečil plnění úkolu dřív, protože termín byl do 25. ledna.

D. Herman konstatoval, že v tuto chvíli nemůže ani potvrdit, ani vyvrátit, jestli tomu tak bylo.

E. Benešová požádala, aby na dalším jednání Rady, kdy bude tento bod projednáván, bylo k dispozici připojení k internetu a datový projektor.

P. Šustrová nechala o tomto požadavku hlasovat.

Hlasování: 4 – pro (P. Šustrová, E. Benešová, M. Uhl, L. Jelínek), 2 – se zdrželi (J. Zahradníček, N. Kavalírová)

- předložit interní předpisy ředitele Ústavu a ředitelky Archivu bezpečnostních složek, které se týkají ochrany osobních údajů. Úkol měl být splněn do konce února.

E. Benešová zrekapitulovala předložené dokumenty a konstatovala, že ochrana osobních údajů je v nich, dle metodiky Úřadu pro ochranu osobních údajů řešena nedostatečně. Například v nich nejsou uvedeny údaje o způsobu ukládání, zálohování osobních údajů, o způsobu jejich zpracování, není uvedeno místo, způsob a prostředky zpracování osobních údajů, jejich zdroj, ustanovení o oznamovací povinnosti, není uvedena informační a poučovací povinnost správce, ani jak je zajištěna ochrana práv subjektů údajů. Rovněž není zajištěna interní kontrolní činnost a dodržování všech zásad při práci s osobními údaji. Kontrolní

činnost by měla probíhat 2x ročně. Každá evidence osobních údajů musí mít svůj název a pro každou takovou evidenci musí být zpracován samostatný pokyn. Dále konstatovala, že na základě předložených dokumentů, pokud neexistují jiné interní předpisy, ochrana osobních údajů není v Ústavu a Archivu zajištěna.

L. Jelínek se dotázal na vnitřní směrnici o ochraně utajovaných informací v návaznosti na vnitřní předpis o provozu počítačové sítě a organizačně technické ochraně, zdali je v něm obsažena.

D. Herman odpověděl, že co se týče ochrany osobních údajů, tak ano.

L. Jelínek dále navrhl, aby Etický kodex byl zveřejněn na webových stránkách Ústavu.

P. Šustrová dala o tomto návrhu hlasovat.

Hlasování: 6 – pro (jednomyslně)

D. Herman požádal, zda by se k dané problematice mohl vyjádřit kancléř Archivu.

P. Šustrová to zamítla s odůvodněním, že by byla raději, kdyby byla přítomna ředitelka Archivu, která je ochotná jednat s Radou, proto budou otázky, které se týkají Archivu projednány, až bude přítomna ředitelka Archivu, nebo jiný zástupce Archivu, který je ochoten jednat s Radou. Jednání kancléře Archivu označila za nedůstojné.

E. Benešová k dalším úkolům konstatovala, že obdrželi podklady a bylo by vhodné postupně tyto body zařazovat na další jednání Rady a v této chvíli se jimi nezabývat. Současně uvedla, že vypracování některých úkolů bylo na základě žádosti ředitele přesunuto, a na minulém jednání bylo předloženo, které to jsou, a že budou vypracovány do konce března a navrhla, aby byly předloženy do 25. března.

D. Herman požádal o dodržení původního termínu.

P. Šustrová namítla, že Rada nestanovila termín, termín stanovil ředitel a Rada by měla mít právo do toho mluvit. Dle jejího názoru je termín 25. března únosný.

D. Herman sdělil, že z jeho úhlu pohledu se jedná o termín o týden kratší a požádal o dodržení navrženého termínu.

P. Šustrová sdělila, že Rada tomuto návrhu vyhovuje.

Ad 3.) Výroční zpráva

P. Šustrová konstatovala, že Radě byla doručena výroční zpráva o den později, co bylo zřejmě způsobeno nemocí L. Včelákové a předala slovo E. Benešové.

E. Benešová konstatovala, že výroční zpráva Archivu je strukturovaná správně a splňuje podmínky zákona 499/2004Sb. Nebylo však dodrženo její zveřejnění na webové stránce Archivu nejpozději do konce února, čímž došlo k porušení zákona.

K výroční zprávě Ústavu vznesla jménem Rady výhrady:

- zpráva postrádá smysluplnou strukturu, ale pro letošní rok bude ponechána, příští výroční zpráva bude koncipována jinak.
- část Rada Ústavu – stejný text jako v předešlých letech, výčet jednotlivých zasedání dát jako přílohu,
- část Vedení Ústavu – opět text jako v roce 2011, žádné nové informace
- část Vědecká rada Ústavu – neinformativní text, nevyhodnocuje samotnou činnost, chybí počet zasedání, případné připomínky k činnosti, chybí odkaz na webovou stránku, kde jsou podrobnější informace k členům rady,
- část Poradní kolegium ředitele Ústavu – není jasné, zdali je nevyhnutné ho jako neoficiální orgán ve výroční zprávě zmiňovat, ale pokud ano, tak platí stejné výhrady jako u Vědecké rady,
- část Kancelář Ústavu – totožný text jako v roce 2011, chybí podrobnější specifikace činnosti v průběhu roku,
- část Spolupráce s institucemi v České republice – chronologický výčet aktivit dát do přílohy a uvést na čem konkrétně se spolupracovalo, jaké byly nejvýznamnější projekty spolupráce, v čem spočívala atd.
- část Mezinárodní spolupráce – výčet akcí dát opět do přílohy, doplnit zhodnocení spolupráce a nejvýznamnější počiny, zpřehlednit strukturu aktivit
- část Personální zabezpečení Ústavu – text se opakuje z předešlého roku, není uvedeno kolik nastoupilo a kolik odešlo lidí v průběhu roku a jak je organizována personální práce v Ústavu,
- část Úsek zkoumání totalitních režimů a ediční činnosti – opět opakován text z roku 2011, prioritní badatelské projekty uvedené bez bližších podrobností a výsledků, výzkumná, badatelská a dokumentační činnost obsahuje obecné řeči, které nevypovídají o výsledcích práce, badatelské projekty uváděny bez vazby na témata, potřeba zpřehlednit strukturu. U jednotlivých projektů uvést zahájení a ukončení projektu, kdo na něm pracuje a konkrétní výsledky v roce 2012. Např.

není uvedeno, ve kterém archivu probíhal archivní výzkum, ve kterých souborech apod., chybí odkazy na web k jednotlivým projektům. Dokumentační projekty působí chaoticky, chybí struktura v rámci tematických okruhů a plnění v roce 2012. Ve vzdělávací činnosti je opakován text z předešlých let. U aktivit pro učitele chybí konkrétní počty, kdo vedl např. kurzy, jaké byly výsledky. V historickém vzdělávání pro veřejnost se v porovnání s lety 2009 a 2010 jedná o identické texty. V komunikačních platformách by měly být jednotlivé záznamy stejně strukturovány, jinak je to nepřehledné. Soupisy akcí by měly být v příloze, doplnit výčet co se v roce 2012 dělalo, kde se aktivně účastnili zaměstnanci Ústavu, v případě spolupráce uvést formu, případně podíl. Výstavní a publikační činnost obsahuje bezhlavý soupis, neuvádí se návštěvnost u výstav, jak dlouho trvaly a podobně. Výčet publikační činnosti by měla být v příloze, v textu uvést nejvýznamnější publikace v roce 2012. V seznamu titulů od čísla 12 do 26 se jedná o překlady titulů, nebo další vydání. Knihovna Jána Langoše působí, jako kdyby nepracovala, je disproporce mezi uváděnými čísly.

- část Vyřizování žádostí podle zákona 262/2011 Sb., by si vyžadovala lepší zpracování. Zarážející je zprůměrování počtu 443 prostudovaných stran na jednoho člověka a den.
- část Odbor informatiky a digitalizace – zpráva je obecná a nevypovídá, na čem bylo pracováno v roce 2012. Některé činnosti si zaslouží podrobnější vysvětlení, např. modernizace infrastruktury demilitarizované zóny, nebo generální servis skenovacího zařízení. U webových stránek byly shledány disproporce v číslech, pokud je to správně, tak je zapotřebí to zdůvodnit, nebo opravit chybu. Tabulka digitalizace je přehledná, není však uvedeno co se dělo s digitalizovanými kopiemi dál. Opět byla shledána disproporce mezi tím, co bylo digitalizováno a co bylo předáno Archivu, případně vysvětlit čím to bylo způsobeno.

K výroční zprávě Archivu vnesla jménem Rady výhrady:

- příliš podrobná popsání činnosti kanceláře Archivu. Opakování textu jako v roce 2011.
- M. Uhl vyzval, aby přítomná veřejnost a kolega Augustín nevstupoval do přednesu kolegyně Benešové a aby ji neurážel.
- P. Šustrová vyzvala ředitele, aby uklidnil své zaměstnance.

D. Herman se odvolal na to, že upozorňoval na rizika otevření Rady a na to, že schůzi řídí předsedkyně Rady.

M. Uhl vyslovil názor, že ředitel s Radou bojuje.

D. Herman se ohradil, že nebojuje, že Rada bojuje s ním.

M. Uhl pokračoval, že existuje jistá koroze důvěry mezi Radou a vedením Ústavu a to je nezdravé. Že jsou přítomni někteří zaměstnanci v bojové náladě a uráží členy Rady. Konstatoval, že stav kdy ředitel Ústavu bojuje s Radou, není zdravý, a dlouhodobě neudržitelný.

D. Herman nesouhlasil s tím, že by bojoval s Radou a pokud se objevily urážlivé výroky, tak vyzval všechny, aby se jich zdrželi.

E. Benešová pokračovala ve výhradách k výroční zprávě Archivu:

- v části Badatelská činnost je zapotřebí sjednotit vykazované jednotky.
- část Zpracování a zpřístupňování – opakuje se text z roku 2011 a další text je nepřehledně strukturován. Chybí zmínka o převzetí digitálních reprodukcí archiválií od Ústavu.

K hospodaření Ústavu – není uvedeno, kdy a kam se předává závěrečný účet. Vzhledem k tomu, že ještě nebyl schválen, Rada navrhuje, buď zařadit čerpání rozpočtu v daném roce, nebo zdůvodnění proč v danou chvíli není možné uvést závěrečný účet a následně ho zveřejnit na webu.

P. Šustrová konstatovala, že výhrady sdílí, ale není možné z časových důvodů zprávu kompletně předělat a navrhla začlenit alespoň nejzásadnější výhrady. Přeložení výčtů akcí a jmen do přílohy není tak složité.

M. Uhl poděkoval E. Benešové a vyslovil svůj vnitřní odpor vůči této byrokratické povinnosti, jakou je výroční zpráva, ale chápe její nevyhnutelnost. Připomínky nevnímá jako zásadní kritiku a souhlasí s tím, aby Rada sama navrhla do budoucna strukturu této zprávy. Posláním Rady je i kritika.

L. Jelínek rovněž poděkoval E. Benešové za její pečlivost a systematičnost. Sdělil, že netrvá na zapracování svých připomínek, a to z důvodů, že většinu času, jehož se týká výroční zpráva, nebyl členem Rady, zpráva má podobu a strukturu tak jako v minulých letech, a jak ji stanovila předešlá Rada a nakonec Rada sama navrhla, aby se výroční zpráva schvalovala dříve, tak nemůže moc ovlivňovat podobu či formu. Souhlasil, aby byly zapracovány zásadní připomínky a ty další byly

předmětem diskuze o přípravě dalších výročních zpráv. Přimluvil se za to, aby výroční zprávy byly koncipovány formou, aby zaujala širokou i nezaujatou veřejnost. Ke konkrétním připomínkám uvedl:

- stručně shrnuta činnost Rady Ústavu působí, že moc nedělala, což není pravda,
- je na škodu, že činnost Vědecké rady je obsažena v 6 větách, určitě zaznělo z tohoto kvalifikovaného orgánu mnoho zajímavých připomínek a poznámek, které by do budoucna mohla obsahovat výroční zpráva,
- disproporce ve výročních zprávách Ústavu a Archivu,
- obsáhlejší informace o mezinárodní spolupráci, či zahraničních služebních cestách.

Dále vyzval Radu, aby se na podzim podrobněji zaobírala samotnou strukturou a metodikou zpracování, aby se předešlo podobným výhradám a zpráva měla podobu méně byrokratickou a byla přitažlivá i pro čtenáře, který se o dění Ústavu podrobně nezajímá.

P. Šustrová navrhla usnesení:

Rada ukládá řediteli ÚSTR do 26. března přepracovat výroční zprávu podle pokynů, které zazněly na Radě tak, aby mohla být předložena Senátu.

Hlasování: 6 – pro (jednomyslně)

Ad 4.) Projekty

P. Šustrová sdělila, že usnesení, k tomuto bodu bylo přijato v bodu 2 a bylo odhlasováno. Projevila dále pochybnost, jakým způsobem se projekty navrhují a zpracovávají oproti běžným postupům, kdy se v rámci navrhování projektů předkládají časové plány základního výzkumu, výstupů, finančního plnění apod. Ústav by měl mít celkovou koncepci toho, co zkoumá, jakým způsobem to zkoumá, směry, které obsahuje. Upozornila na absenci metody zkoumání. Každé téma by mělo mít své vyústění. U většiny projektů je uváděn výstup webová prezentace.

L. Jelínek uvedl, že ho překvapilo, jakým způsobem projekty vznikaly a zase zanikaly. Jako příklad uvedl rozvázání pracovního poměru, následnou změnu metodiky, ukončení projektu a podobně. Celá řada zajímavých témat tak často vymizela. Je zapotřebí vytvořit jakousi kontinuální strukturu projektů. Dále vznesl věcnou otázku k projektu Křesťané

v protinacistickém a protikomunistickém odboji, realizace 2009-2012, zdali byl tento projekt skutečně ukončen, protože je o něm dál uváděno v přítomném čase. Další připomínky by pak sdělil po jednání Vědecké rady, od které očekává hlubší a detailnější rozbor.

P. Šustrová sdělila, že během jejího působení v Radě neviděla žádné připomínky Vědecké rady. Upozornila pak na to, že pokud je po dvou letech konstatováno, že projekt je nerealizovatelný, co se pak během dvou let na projektu dělalo.

L. Jelínek sdělil, že je to záležitost komunikace Rady s Vědeckou radou, aby vnímala, že ten prostor je v současnosti širší, než tomu bylo doposud.

Ad 5.) Informace o činnosti Ústavu

K danému bodu nebyly vzneseny připomínky.

Ad 6.) Různé

P. Šustrová vznesla dotaz, proč byl omezen provoz badatelný v tomto objektu.

D. Herman sdělil, že mu není znám důvod, ale je možné to zjistit a objasnit.

P. Šustrová informovala o dopisu, který byl adresován Radě od Stanislava Pence. Obsah dopisu považuje za závažný, protože se vztahuje k působnosti Rady, konkrétně k § 15, který omezuje přístup k některým archivním dokumentům. Dle sdělení S. Pence je Archivem omezen přístup i k něčemu, co není podloženo § 15. Navrhla, aby do budoucna byla Rada informována i o jiných odepřích nahlížet do archivních dokumentů mimo § 15. Rovněž navrhla, aby byl dopis projednán na příštím jednání jako samostatný bod.

L. Jelínek považuje připomínky uvedené v dopise za zásadní a navrhl, aby Rada požádala ředitele, aby připravil písemné vyjádření k dopisu.

P. Šustrová navrhla usnesení:

Rada žádá ředitele Ústavu do příštího zasedání Rady o vypracování materiálu k dopisu Stanislava Pence.

Hlasování: 6 – pro (jednomyslně)

D. Herman informoval, že byl ministrem zahraničních věcí Karlem Schwarzenbergem jmenován členem Česko-německého diskusního fóra.

P. Šustrová navrhla termín dalšího jednání na 26. března 2013 s odůvodněním, aby Rada dostala svému usnesení předložit výroční zprávu Senátu do konce března.

D. Herman sdělil, že v daném termínu má dlouhodobě plánovanou výuku a navrhl, aby ho zastoupil 1. náměstek Eduard Stehlík.

Rada to vzala na vědomí.

M. Uhl požádal sekretariát, aby zabezpečil pozvání představitelů odborových organizací na jednání s Radou Ústavu dne 26. března po řádném jednání Rady.

P. Šustrová se rozloučila s J. Zahradníčkem, který končí svou působnost v Radě, pokud nebude znovu zvolen.

P. Šustrová vyhlásila přestávku. Další bod projednávala Rada na neveřejném jednání.

Ad 7.) Podklady pro návrh závěrečného účtu kapitoly 355 – Ústav pro studium totalitních režimů

R. Schreier seznámil Radu Ústavu s podklady pro návrh závěrečného účtu kapitoly 355 – Ústav pro studium totalitních režimů. Byla vedena rozprava.

Rada Ústavu pro studium totalitních režimů, ve smyslu ustanovení § 9 odst. 1, písm. f) zákona č. 181/2007 Sb., o Ústavu pro studium totalitních režimů a o Archivu bezpečnostních složek a o změně některých zákonů, schválila podklady pro Návrh závěrečného účtu Ústavu pro studium totalitních režimů – kapitola 355 za rok 2012.

Hlasování: 6 – pro (jednomyslně)

Návrh programu:

- 1) Verifikace zápisu z předchozího jednání
- 2) Kontrola úkolů
- 3) Výroční zpráva
- 4) Dopis Stanislava Pence
- 5) Informace o činnosti
- 6) Různé

Další jednání Rady Ústavu se bude konat 26. března 2013 od 15. 00 hod.

Petruška Šustrová

Předsedkyně Rady Ústavu pro studium totalitních režimů